

MATERIAŁY I INFORMACJE

Agnieszka Łobacz

CENTRUM STUDIÓW POLSKICH PEKIŃSKIEGO UNIwersYTETU JĘZYKÓW OBCYCH (2011–2016)

W grudniu 2016 r. minęło pięć lat działalności Centrum Studiów Polskich Pekińskiego Uniwersytetu Języków Obcych (北京外国语大学波兰研究中心). Pekiński Uniwersytet Języków Obcych (dalej PUJO, ang. Beijing Foreign Studies University) jest w Chinach najstarszą uczelnią o takim profilu z najstarszą katedrą polonistyki¹, tym samym dodaje afiliowanym przy nim jednostkom badawczym szczególnego prestiżu.

Centrum Studiów Polskich PUJO powołane przy udziale prezydenta Bronisława Komorowskiego w trakcie jego oficjalnej państwowej wizyty w Chinach w grudniu 2011 r., przy okazji zorganizowanego na PUJO forum rektorów szkół wyższych Polski i ChRL (中波大学校长论坛), prowadzi badania nad współczesną Polską i stosunkami polsko-chińskimi, służy doradztwem chińskim instytucjom w kontaktach z Polską, a przede wszystkim jest miejscem spotkań polsko-chińskich.

W dotychczasowej działalności Centrum – wyrosłemu i nadal związanemu z działaniem studiów filologicznych – dominuje tematyka kultury, a zwłaszcza literatury pojmowanej i propagowanej jako instrument głębszego rzeczywistego poznania naszego narodu i kraju. We współpracy z Instytutem Książki (Kraków) w Centrum przeprowadzono już kilkakrotnie warsztaty poświęcone przekładowi literackiemu między innymi z udziałem wybitnych chińskich tłumaczy starszego pokolenia (Yi Lijun 易丽君, Lin Hongliang 林洪亮, Zhang Zhenhui 张振辉), a wspólnie z Instytutem Polskim przy Ambasadzie RP w Pekinie organizowano okolicznościowe wieczory literackie i konkursy. Szczególnie bogatą oprawę miały obchody setnej

¹ Por. Zhao Gang, *60 lat pekińskiej polonistyki*, „Azja-Pacyfik” 2014, t. 17.

rocznicy śmierci Henryka Sienkiewicza w marcu 2016 r. z wystawą i seminarium połączonym z odczytaniem przez studentów polonistyki fragmentów prozy w oryginale i przekładzie na chiński oraz zaprezentowaniem przez nich swojej własnej, nowej interpretacji. W pracach Centrum odnotowano także poświęcony recepcji literatury polskiej w Chinach doktorat pani Li Yinan obroniony na Uniwersytecie Śląskim (2015, promocja 2016).

W ciągu pięciu lat Centrum patronowało ambitnym przekładom literatury polskiej: na pierwszym miejscu trzeba by wymienić pełny przekład *Dziadów* Mickiewicza (2015, chiński tytuł 先人祭), dzieło Yi Lijun stworzone we współpracy z pozostałymi dwoma wymienionymi wyżej tłumaczami. Szef Centrum, prof. Zhao Gang 赵刚², przetłumaczył Gombrowicza *Bakakaj* (wcześniej ukazały się jego przekłady innych pozycji tego autora) i *Solaris* Lema. Wraz z Yi Lijun przetłumaczyli wybór wierszy Wawrzekiewicza *Światelko*. Ukazały się także dwa wydania *Zniewolonego umysłu* Miłosza i jego *Piesek przydrożny*. Na szczególną uwagę zasługuje przekład eseistyki Herberta: *Martwa natura z wędzidłem* (Yi Lijun) oraz *Labirynt nad morzem* (Zhao Gang); obydwa tytuły ukazały się w 2014 r. – pozycji nie do przecenienia jako wgląd w historię kultury europejskiej, a wybitnych w dorobku translatorskim także ze względu na stopień trudności w znajdowaniu chińskich odpowiedników dla oczywistych europejskich skojarzeń. Tłumaczone są również pozycje z najnowszej historii Polski – *Orzeł niezłomny. Polska i Polacy w II wojnie światowej* czy *2012 rok Janusza Korczaka. Międzynarodowa perspektywa praw dziecka i pedagogiki*. W prace związane z tłumaczeniem wpisuje się także program naukowo-badawczy „nabywanie umiejętności tłumaczenia ustnego”, ze specjalistycznym cyklem szkolenia.

Wyjątkowe miejsce w działalności Centrum zajmuje zorganizowana w grudniu 2014 r. konferencja „Chińsko-polska wymiana literacka nowego wieku: przegląd i perspektywy”, z udziałem kadry dydaktycznej polonistyki PUJO i przedstawiciele kilku uniwersytetów polskich reprezentujących i badania nad literaturą współczesną, i nauczanie języka polskiego dla cudzoziemców. Konferencja była nieformalnym uczczeniem jubileuszu 80-lecia urodzin prof. Yi Lijun; część uroczystości odbyła się w Ambasadzie RP w Pekinie (która była współorganizatorem konferencji). Plonem konferencji jest zbiór referatów wydany na piątą rocznicę utworzenia Centrum w grudniu 2016 r. jako księga pamiątkowa dla Yi Lijun. Bogata zawartość merytoryczna, prezentująca szerokie podejście do obrazu kraju i społeczeństwa w słowie pisanym, zasługuje na odrębne omówienie.

² Prof. Zhao Gang jest równocześnie dziekanem Wydziału Języków i Literatur Europejskich PUJO (wydział obejmuje tzw. rzadkie języki europejskie – mniej popularne od włoskiego, przez bałkańskie, słowiańskie, po nordyckie).

Centrum odnotowuje dowody uznania ze strony władz polskich i oficjalnych instytucji chińskich dla polonistów: spotkanie z prezydentem Andrzejem Dudą (listopad 2015, w Ambasadzie RP), gratulacje Jarosława Gowina, odznaczenia i wyróżnienia nadawane przez polskie uczelnie.

W ramach wymiany akademickiej poloniści z Centrum uczestniczą w kolejnych edycjach Światowego Forum Polonistyki. Są także współinicjatorami spotkań polonistyk trzech krajów: Chin, Korei Południowej i Japonii; piąte z kolei odbyło się w listopadzie 2016 r.

W Centrum odbywają się również spotkania z polskimi autorami (Jacek Dehnel, Andrzej Sapkowski).

Ogromnie ważna i aktywna jest wspomniana na początku rola Centrum jako miejsca kontaktów przedstawicieli obu krajów. Są to reprezentanci nie tylko polskich uczelni, lecz także władz samorządowych, organizacji społecznych oraz zapraszani na wykłady o przebiegu rozwoju stosunków polsko-chińskich byli dyplomaci obu krajów (ambasadorowie Liu Yanshun, Ksawery Burski, Tadeusz Chomicki).

Pięciolecie Centrum było okazją do zorganizowania konferencji przeglądu obecnego etapu stosunków polsko-chińskich (15–16 grudnia 2016 r.). Doborem gości – przedstawicieli różnych środowisk i dyscyplin naukowych – gospodarze podkreślili dalekosiężny cel Centrum: stworzenie platformy integrującej współdziałanie chińskich i polskich badaczy i praktyków z różnych dziedzin, przekraczającej hermetyczne granice poszczególnych dyscyplin naukowych.

Konferencji towarzyszyła wystawa fotograficzna dokumentująca pięć lat działalności Centrum oraz dwujęzyczne pamiątkowe wydawnictwo (liczące ponad 30 stron), w podsumowaniu wskazujące na dalszy rozwój Centrum jako stymulatora i dostawcy usług na potrzeby rozwijających się stosunków dwustronnych.